

Skatt, tull och exekution

3

Förslag till statsbudget för 2002

Skatt, tull och exekution

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	7
2	Skatt, tull och exekution	9
2.1	Omfattning.....	9
2.2	Utgiftsutvecklingen.....	9
3	Politikområde Skatt, tull och exekution.....	11
3.1	Omfattning.....	11
3.2	Utgiftsutveckling.....	11
3.3	Mål.....	12
3.4	Politikens inriktning	12
4	Skatt och exekution.....	15
4.1	Politikens inriktning	15
4.2	Insatser.....	16
4.2.1	Insatser inom politikområdet	16
4.2.2	Insatser utanför politikområdet	16
4.3	Resultatbedömning	17
4.3.1	Resultat	17
4.3.2	Analyser och slutsatser	18
4.4	Revisionens iakttagelser	19
4.5	Budgetförslag.....	19
4.5.1	3:1 Riksskatteverket.....	19
4.5.2	3:2 Skattemyndigheterna	19
4.5.3	3:4 Kronofogdemyndigheterna	20
4.6	Övrigt.....	21
5	Tull.....	23
5.1	Politikens inriktning	23
5.1.1	Utveckling av verksamheten.....	23
5.1.2	Förenklingar	24
5.1.3	Tullverkets organisation	24
5.1.4	Arlanda.....	24
5.1.5	EU-arbete samt övrigt internationellt arbete	24
5.2	Statliga insatser inom området	25
5.3	Resultatbedömning	25
5.3.1	Resultat	25

5.3.2	Analys och slutsatser	27
5.4	Revisionens iakttagelser.....	28
5.5	Budgetförslag	29
5.5.1	3:3 Tullverket	29
5.6	Budget för avgiftsbelagd verksamhet.....	29
5.7	Regeringens överväganden	29

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	7
2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet Skatt, tull och exekution.....	9
2.2 Härledning av ramnivån 2002–2004.....	10
3.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet	11
4.1 Anslagsutvecklingen för Riksskatteverket	19
4.2 Härledning av nivån 2002–2004	19
4.3 Anslagsutvecklingen för skattemyndigheterna	19
4.4 Härledning av nivån 2002–2004	20
4.5 Anslagsutvecklingen för kronofogdemyndigheterna	20
4.6 Härledning av nivån 2002–2004	21
5.1 Uppbörd och produktivitet Tullverket	25
5.2 Samhällsekonomiskt beslagsvärde.....	26
5.3 Anslagsutveckling	29
5.4 Offentlighetsrättslig verksamhet	29
5.5 Uppdragsverksamhet	29
5.6 Härledning av nivån 2002 – 2004	29

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. för budgetåret 2002 anvisar anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt nedanstående uppställning.

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
3:1 Riksskatteverket	Ramanslag	471 984
3:2 Skattemyndigheterna	Ramanslag	4 966 115
3:3 Tullverket	Ramanslag	1 224 691
3:4 Kronofogdemyndigheterna	Ramanslag	1 394 855
Summa		8 057 645

2 Skatt, tull och exekution

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar skatteförvaltningen (Riksskatteverket och skattemyndigheterna), Tullverket och exekutionsväsendet (Riksskatteverket och kronofogdemyndigheterna). Exekutionsväsendet har tidigare ingått i utgiftsområde 4 *Rättsväsendet*. Den av myndigheterna bedrivna verksamheten ingår i politikområdet *Skatt, tull och exekution*.

2.2 Utgiftsutvecklingen

Tabell 2.1 Utgiftsutvecklingen inom utgiftsområdet Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	Utfall 2000	Anslag 2001 ¹	Utgifts- prognos 2001	Förslag anslag 2002	Beräknat anslag 2003	Beräknat anslag 2004
Politikområdet Skatt, tull och exekution	6 170	6 215	6 481	8 058	8 267	8 441
Totalt för utgiftsområde 3	6 170	6 215	6 481	8 058	8 267	8 441

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2002–2004*Miljoner kronor*

	2002	2003	2004
Ramnivå 2001 ¹	6 215	6 215	6 215
Förändring till följd av:			
Beslut	180	190	204
Pris- och löneomräkning	286	483	643
Övr. makroekonomiska förutsättn.			
Volymer			
Överföring andra utg.omr. m.m.	1 376 ²	1 378 ²	1 378 ²
Summa förändring	1 842	2 051	2 225
Ny ramnivå	8 058	8 267	8 441

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

² Anslaget Kronofogdemyndigheterna flyttas från utgiftsområde 4 Rättsväsendet till utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

3 Politikområde Skatt, tull och exekution

3.1 Omfattning

Kärnan i politikområdet utgörs av beskattning, uppbörd av tull och avgifter samt indrivning av skatter och avgifter. Nära knutna till och starkt integrerade med beskattning och uppbörd finns verksamheter med andra syften som antingen följer av eller direkt stödjer de huvudsakliga verksamheterna. Förutom beskattning, uppbörd och nämnda indrivning ingår även folkbokföring, fastighetstaxering, gränsskydd och verkställighet av enskildas betalningsanspråk.

Riksskatteverket är chefsmyndighet för skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Inom skatteförvaltningen finns det på regional nivå tio skattemyndigheter. Inom exekutionsväsendet finns det på regional nivå tio kronofogdemyndigheter. Därutöver finns det inom båda verksamheterna lokala kontor.

Tullverket är en sammanhållen myndighet med ett huvudkontor och en regional organisation bestående av sex tullregioner.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom politikområdet

Tusental kronor

	Utfall 2000	Anslag 2001 ¹	Utgifts- prognos 2001	Förslag anslag 2002	Beräknat anslag 2003	Beräknat anslag 2004
Anslag 3:1 Riksskatteverket	448 191	439 716	466 381	471 984	487 533	496 611
Anslag 3:2 Skattemyndigheterna	4 562 976	4 604 094	4 822 272	4 966 115	5 091 340	5 189 087
Anslag 3:3 Tullverket	1 158 912	1 171 494	1 192 600	1 224 691	1 259 053	1 298 126
Anslag 3:4 Kronofogdemyndigheterna	²	²	²	1 394 855	1 428 821	1 456 702
Totalt för Politikområde Skatt, tull och exekution	6 170 079	6 215 304	6 481 253	8 057 645	8 266 747	8 440 526

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2001 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

² Anslaget Kronofogdemyndigheterna låg föregående år under utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

3.3 Mål

Målet för politikområdet Skatt, tull och exekution är att eftersträvade skatte-, tull- och avgiftsintäkter skall säkerställas på ett rättssäkert och ekonomiskt effektivt sätt samtidigt som enkelhet skall eftersträvas och brottslighet motarbetas.

Målet för politikområdet återspeglar vad verksamheten främst syftar till och vad statsmakterna vill uppnå inom politikområdet.

Politikområdet består av tre verksamheter som i flera avseenden är helt olika, men där den gemensamma kärnverksamheten berör skatter, tullar och avgifter.

Regeringen har mot bakgrund av Justitieutskottets synpunkter på föregående års budgetproposition (prop. 2000/10:1, bet. 2000/01:SkU1, yttrande 2000/01:JuU2y) övervägt en mer heltäckande målformulering men är i nuläget inte beredd att föreslå någon ändring.

För skatteförvaltningens, Tullverkets och exekutionsväsendets del skall i huvudsak sedan tidigare uppställda mål gälla även fortsättningsvis. Dessa mål avses komplettera det övergripande målet genom att de är av mer heltäckande natur med avseende på skatteförvaltningens, Tullverkets och exekutionsväsendets olika verksamhetsdelar.

För skatteförvaltningen skall målet för politikområdet uppnås genom att

- skatt skall tas ut i den omfattning, med den fördelning och i den tid och ordning som åsyftas med gällande skatteförfattningar,
- taxeringsvärden för fastigheter skall beslutas och information om dessa tillhandahållas i enlighet med gällande författningar,
- olika samhällsfunktioner skall tillhandahållas fullständig och korrekt basinformation från folkbokföringen med god tillgänglighet.

För Tullverket skall målet för politikområdet uppnås genom att

- effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas,
- övervaka och kontrollera trafiken till och från utlandet så att bestämmelserna om in- och utförelse av varor efterlevs,
- vid fullgörande av sina uppgifter verka för att kostnaderna för tullprocedurerna mini-

meras, både för näringsliv, allmänhet och inom Tullverket, samt tillhandahålla en god service så att den legitima handeln med tredje land underlättas i största möjliga utsträckning och att det legitima varuflödet inom EU inte hindras.

Regeringen har vidare angett ett antal verksamhetsmål för Tullverket med tyngdpunkten inom områdena uppbörd och in- och utförelse-restriktioner. Som särskilt angelägna uppgifter i övrigt har regeringen angett arbete med

- enhetligare tolkning och tillämpning av lagar och bestämmelser,
- tillförlitligare transiteringssystem,
- förenkling av regler och procedurer,
- ökad datorisering av tullprocedurer,
- effektivare narkotikabekämpning,
- stöd för EU:s utvidgning,
- internationell samverkan mot gränsöverskridande brottslighet,
- stöd till regeringen i EU-arbetet.

För exekutionsväsendet skall målet för politikområdet uppnås genom att rättstrygghet och rättssäkerhet upprätthålls vad gäller betalningsförpliktelser och andra förpliktelser som verkställs av kronofogdemyndigheterna.

3.4 Politikens inriktning

De gemensamma prioriteringarna inom politikområdet utgår från att berörda myndigheter svarar för väsentliga delar av samhällets viktigaste regelsystem.

Väsentligt är att myndigheterna kan få medborgare och enskilda att känna förtroende för rättssäkerheten och rättstryggheten i dessa regelsystem samt att medborgare och enskilda därmed frivilligt efterlever regelsystemen.

Viktigt är också att myndigheterna långsiktigt arbetar med åtgärder för att hantera en med tiden allt större och mer komplicerad arbetsmängd med relativt mindre personalresurser.

Myndigheterna skall därför sträva efter en modern, effektiv och ändamålsenlig förvaltning. Det skall bl.a. uppnås genom kontinuerlig IT-, metod- och kompetensutveckling. Myndigheterna skall också sträva efter att öka servicenivån och förenkla för företag och allmänhet.

I övrigt är förutsättningarna och inriktningen i hög grad specifika för respektive myndighetsområde.

Skatteförvaltningen skall prioritera förstärkt skattekontroll. Kontrollen skall bl.a. inriktas mot så kallat svart arbete. Tullverket skall bl.a. prioritera insatser mot narkotika och storskalig illegal införsel av alkohol och tobak. Exekutionsväsendet skall upprätthålla rättstrygghet och rättssä-

kerhet vad gäller betalningsförpliktelser och andra förpliktelser.

I det internationella och europeiska administrativa samarbetet inom myndighetsområdena prioriteras insatser för regel- och procedurförenklningar samt ett effektivare samarbete och informationsutbyte mellan Sverige och olika medlemsstaters förvaltningar.

4 Skatt och exekution

4.1 Politikens inriktning

Skattekontroll

Sedan 1997 har nivån på skattekontrollen sjunkit. Regeringen har tidigare uppmärksammat detta och åtgärder har vidtagits för att åter höja nivån. Skatteförvaltningen har bl.a. erhållit ökade resurser i syfte att höja nivån på skattekontrollen i riktning mot 1997 års nivå. Det är ännu för tidigt att med någon större säkerhet bedöma vilka effekter de ökade medlen har fått. Regeringen har i 2001 års ekonomiska vårproposition fortsatt att förstärka skatteförvaltningen. I enlighet med det då lämnade förslaget föreslås nu att skatteförvaltningen tillförs ytterligare 175 miljoner kronor.

Förutsättningarna att höja nivån på skattekontrollen är inte enbart en fråga om resurser. Det är också av vikt att kontrollen är effektiv genom att skatteförvaltningens resurser utnyttjas på bästa sätt. Av särskild vikt är en fungerande styrning och samordning av kontrollen. Skattekontrollen skall utföras i enlighet med kontrollpolicyn så att fel och fusk åtgärdas och preventiva effekter uppnås. För att medborgarna skall känna stort förtroende för skattemyndighetens verksamhet är det väsentligt med enhetlig rättstillämpning i landet. Det skall vidare finnas en väl utbyggd service och informationsverksamhet.

Regeringen utgår ifrån att de ytterligare resurser som tillförs i kombination med en effektiv kontrollsamordning skall leda till en förbättrad skattekontroll.

Skattebrottsenheterna

Utbyggnaden av skattebrottsenheterna har fortsatt. Ytterligare skattebrottsutredare har utbildats. Antalet utredare uppgick till 100 i slutet av 2000. Verksamheten består huvudsakligen av förundersökningar. Vidare har informationsaktiviteter genomförts. Antalet avslutade förundersökningar uppgick 2000 till 463 stycken vilket är en ökning med 79 procent sedan 1999. Utbyggnaden skall fortsätta.

Riksskatteverket har i uppdrag att utvärdera skattebrottsenheternas verksamhet. Det har framkommit önskemål om en möjlighet att i större omfattning få tillgång till uppgifterna i skattemyndighetens register och en möjlighet att i begränsad omfattning använda sig av tvångsmedel. Regeringen kommer när Riksskatteverket redovisat utvärderingen att ta ställning till om en översyn av skattebrottsenheternas arbetsmetoder och befogenheter behövs.

Exekutionsväsendet

Det har under flera år varit en prioriterad uppgift för exekutionsväsendet att genom förbättring av IT-stödet och andra rationaliseringsåtgärder se till att verksamheten kan klara en ökad arbetsbelastningen utan allvarliga störningar eller behov av resurstillskott. Detta skall fortfarande gälla, inte minst mot bakgrund av de indikationer som nu finns på att arbetsvolymerna kan komma att öka inom flera verksamhetsgrenar. För indrivningsverksamhetens del har rationaliseringsarbetet främst bedrivits i det s.k. INIT-projektet. Vad gäller den löpande verksamheten har regeringen understrukit behovet av att höja ambi-

tionsnivån i indrivningen, bl.a. vad gäller processföring och andra borgenärsuppgifter vid indrivning i allmänna mål.

Riksskatteverket har relativt nyligen beslutat om en indrivningspolicy. Denna betonar vikten av att snabbt utreda nya gäldenärsers ekonomi och göra detta med sådan kvalitet att borgenärernas förtroende för indrivningen ökar, samtidigt som gäldenärsskyddet vidmakthålls. Regeringen finner det angeläget att policyn introduceras som planerat i det praktiska arbetet under 2002. För att möta tendensen till ökande arbetsvolym är det också viktigt att förbättra kunskapen om vilka grupperingar i samhället som kan vara i riskzonen att bli gäldenärer och hur det förebyggande arbetet skall kunna bedrivas. Vidare bör även i fortsättningen särskild uppmärksamhet ägnas borgenärsfrågorna, och då inte minst borgenärsuppgiften i konkurs.

Vad gäller övrig verksamhet måste i verksamheten med skuldsanering särskilt handläggningstiderna uppmärksammas. Inom konkurstillsynen bör enligt regeringens mening kvaliteten kunna förbättras inom ramen för tillgängliga resurser genom en längre driven och systematiskt genomförd differentiering av insatserna beroende på den enskilda konkursens karaktär.

INIT-projektet

Inom exekutionsväsendet bedrivs sedan 1998 ett projekt vars syfte är att utarbeta och införa nya arbetssätt med IT-stöd för indrivningsverksamheten, det så kallade INIT-projektet. Genom INIT skall registrering, akthantering och registerforskning effektiviseras. Vidare skall INIT bl.a. leda till att genomströmningshastigheten på indrivningsuppdragen ökar. Inriktningen är att systemet skall vara användarvänligt, kvalitetsbefrämjande och utvecklingsbart. Den ursprungliga ambitionen att det nya systemet direkt skulle kunna ersätta det befintliga systemet har inte kunnat realiserats. I stället arbetas det nu efter att det nuvarande systemet successivt skall ersättas.

De senaste årens nedåtgående trend när det gäller inkomna ärenden har nu brutits och antalet ökar. Det är ännu för tidigt att säga om det är ett tillfälligt trendbrott eller om situationen kommer att bli bestående. Det är därför viktigt att exekutionsväsendets kapacitet är flexibel. Det nya IT-stödet är en viktig del för effektiviseringen av exekutionsverksamheten. Regeringen har

för avsikt att noga följa den fortsatta utvecklingen av det nya IT-stödet.

4.2 Insatser

4.2.1 Insatser inom politikområdet

Skattekontroll

Skatteförvaltningen erhöll 2001 ökade resurser för att höja nivån på skattekontrollen i riktning mot 1997 års nivå. Tillskottet har medfört att skatteförvaltningen har kunnat rekrytera personal och genomföra ytterligare kontrollinsatser.

Bouppteckningsverksamheten

Bouppteckningsverksamheten har per den 1 juli i år förts över till skattemyndigheterna från domstolsväsendet. Verksamheten skall på sikt förenklas och effektiviseras.

4.2.2 Insatser utanför politikområdet

Valmyndigheten

Ansvar för att vara central valmyndighet flyttades den 1 juli 2001 från Riksskatteverket till den nya myndigheten Valmyndigheten. Ansvar för att ta fram röstlängder åvilar fortfarande skattemyndigheten. Regeringen kommer under hösten att besluta om en proposition bl.a. med förslag om att nämnda ansvar från och med den 1 januari 2002 skall flyttas till den centrala valmyndigheten, dvs. till Valmyndigheten.

Internationellt samarbete

Den ekonomiska integrationen i Europa och internationaliseringen av ekonomin i allmänhet medför delvis nya förutsättningar för skattekontrollen. Den förutsätter ett effektivt skattepolitiskt och skatteadministrativt samarbete mellan olika stater. Sverige arbetar internationellt bl.a. för att förhindra skadlig skattekonkurrens och för att öka informationsutbytet i skatteärenden.

4.3 Resultatbedömning

4.3.1 Resultat

Mål

För myndigheterna inom utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd gällde under 2000 som gemensamt mål, att inom ramen för gällande regelverk säkerställa avsedda skatte-, tull- och avgiftsintäkter.

Skatteförvaltningens del av det gemensamma målet var för beskattningsverksamheten att skatt skall tas ut i den omfattning, med den fördelning och i den tid och ordning som åsyftas med gällande skatteförfattningar.

För folkbokföringen gällde som mål att tillhandahålla olika samhällsfunktioner fullständig och korrekt basinformation ur folkbokföringen med god tillgänglighet.

Målet för fastighetstaxeringen var att fastställa och tillhandahålla information om taxeringsvärden i enlighet med vad som åsyftas med gällande författningar.

För exekutionsväsendet, som under 2000 tillhörde utgiftsområde 4 Rättsväsendet, var målet att upprätthålla rättstrygghet och rättssäkerhet vad gäller betalningsförpliktelser och andra förpliktelser som kan verkställas av kronofogdemyndigheterna.

Beskattning

Överensstämmelsen mellan den skatt som har debiterats och den skatt som borde ha debiterats, dvs. beskattningseffektiviteten, är inte möjlig att kontrollera. Bedömningen av beskattningseffektiviteten får i stället göras med ledning av faktorer som indirekt kan utgöra underlag för bedömningen och som på så sätt kan sägas påvisa beskattningseffektiviteten.

Det kan konstateras att den nedåtgående trenden i kontrollverksamheten har fortsatt. Antalet revisioner uppgick 2000 till 6 345 mot 6 762 under 1999, vilket innebär en minskning med cirka 6,2 procent. Antalet revisioner har minskat sedan 1997. Antalet var 1997 totalt 9 339, vilket innebär att antalet revisioner sedan dess har minskat med cirka 32 procent.

Antalet deklaranter har ökat med 1,3 procent sedan 1999. Nedlagd arbetstid för den årliga inkomsttaxeringen har ökat med 5,5 procent.

Trots mer nedlagd tid minskar antalet ändrade deklamationer. Det finns inget som tyder på att färre fel görs.

Det kan också konstateras att antalet registrerade till mervärdesskatt har ökat med 2,2 procent, men att nedlagd arbetstid på mervärdesskatteredovisningen har minskat något. Likaså har antalet registrerade arbetsgivare ökat med cirka 6 procent, men nedlagd arbetstid har minskat med cirka 12,5 procent. Både när det gäller mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter minskar antalet ändringsbeslut.

För skatteförvaltningen gäller vidare att säkerställa att fastställda skatter och avgifter betalas och att det görs inom utsatt tid (uppbördseffektivitet). Det kan konstateras är att 99,6 procent av beslutade skatter kommer in. Uppbördsförlusterna uppgår således till 0,4 procent, vilket är en minskning med 0,1 procentenhet jämfört med 1999.

Produktiviteten inom beskattningsverksamheten fortsätter att minska, vilket den har gjort sedan 1997.

Det ekonomiska resultatet visar att skatteförvaltningen går med underskott och att anslags-sparandet i viss utsträckning används till att finansiera den löpande verksamheten.

Folkbokföring

Antalet folkbokföringsärenden har ökat 1,5 procent, samtidigt som resurserna för folkbokföringsverksamheten minskat. Under 2000 minskade antalet årsarbetskrafter med 2,9 procent. Detta har lett till att handläggningstiderna har ökat något. Det kan konstateras att 59 procent av ärendena trots det handläggs inom två dagar. Antalet flyttningskontroller har dock minskat med 11 procent, vilket ökar risken för felaktiga folkbokföringsuppgifter.

Fastighetstaxering

Under 2000 har en allmän fastighetstaxering av hyreshusenheter, industrienheter inklusive täktmark, specialenheter och elproduktionsenheter genomförts. Vidare har särskild fastighetstaxering av småhus- och lantbruksenheter genomförts. Arbetet har framskridit planenligt.

Exekutionsväsendet

Exekutionsväsendet är i sin verksamhet beroende av omvärlden. Det kan konstateras att måltillströmningen under 2000 har fortsatt att minska. Indrivningsresultatet har förbättrats för de allmänna målen, men försämrats för de enskilda målen. Indrivningsresultatet har minskat i från 32 procent 1999 till 27 procent 2000. Riksskatteverket förklarar minskningen med att fler gamla fordringar har lämnats till kronofogden. Det har funnits förväntningar på att högkonjunkturen skall leda till en ökad betalningsförmåga, men möjligheten att få betalt för gamla fordringar är mindre än för nya.

Antalet exekutiva försäljningar av fastigheter har minskat. Antalet inkomna ärenden minskade med 18 procent 2000. En utmätt fastighet bör säljas inom fyra månader. Under 2000 har försäljningsförsök inom denna tid gjorts i 39 procent av fallen, vilket är en förbättring jämfört med 1999 då försök gjordes i 31 procent av fallen. Antalet gamla ärenden har blivit färre.

För den summariska processen ökar antalet ärenden, men handläggningstiderna blir kortare. Under 2000 var 86 procent av ärendena avslutade inom tre månader mot 82 procent under 1999.

Antalet inkomna skuldsaneringsärenden har ökat med 10 procent sedan 1999. Det är första gången sedan 1996 som antalet inkomna skuldsaneringsärenden ökat. Handläggningstiderna för skuldsaneringsärenden har blivit längre.

Beträffande exekutionsväsendets förebyggande verksamhet kan konstateras att allt färre nås av informationsinsatser. Det är endast till gruppen nya företagare som informationsinsatserna har utvidgats.

Inom konkurstillsynen har antalet ärenden minskat något och produktiviteten sjunkit. Antalet gamla ärenden har dock minskat. Antalet ärenden där yttrande avges inom 6 veckor ökar och uppgick under 2000 till 77 procent, mot 75 procent under 1999.

Exekutionsväsendet uppvisar ekonomiskt underskott, vilket innebär att anslagssparandet i viss utsträckning används till att finansiera löpande verksamhet.

4.3.2 Analyser och slutsatser

Den samlade skatte- och avgiftsuppbörden ökade med 57 miljarder kronor under 2000 jämfört

med 1999. De främsta skälen till ökningen kan antas vara den goda konjunkturen, vilken skapat högre vinster i företagen och medfört att fler människor varit i arbete.

Den fortsatta försämringen av skattekontrollen utgör alltså ett allvarligt bekymmer eftersom kontrollbehovet är mycket stort, inte minst med tanke på de preventiva effekter som kontrollen skall leda till. Under 1999 utarbetades en ny kontrollpolicy. Effekterna av det preventiva arbetet torde öka i takt med att den nya policyn slår igenom. Kontrollen har redan blivit mer oförutsägbar för skattebetalarna, vilket bör ge förebyggande effekter.

Behovet av en mer avancerad kontrollfunktion ställer allt högre krav på personalen. Det är därför av största vikt att skatteförvaltningen kan nyrekrytera samt behålla den erfarna personalen inom skattekontrollen.

Under 2001 har medel tillförts för att höja nivån på skattekontrollen i riktning mot 1997 års nivå. För 2002 föreslås att ytterligare medel tillförs för skattekontrolländamål. Effekterna av detta avser regeringen att noga följa.

Även inom folkbokföringen har kontrollverksamheten försämrats.

Exekutionsväsendet har brister i snabbheten i handläggningen. För att effektivisera exekutionsverksamheten är det betydelsefullt att satsningarna på IT-stöd fullföljs och arbetsmetoder utvecklas.

Det ekonomiska resultatet för skatteförvaltningen och exekutionsväsendet visar på underskott, vilket får till följd att anslagssparandet används för att finansiera den löpande verksamheten. Enligt prognoserna kommer anslagssparandet hos skattemyndigheterna att vara förbrukat i år och även en stor del av anslagskrediterna vara utnyttjad. Riksskatteverket kommer att ha ett mindre anslagssparande som förbrukas nästa år då även anslagskrediterna kan komma att belastas för att klara verksamheten om inget görs. Kronofogdemyndigheterna kommer också att ha ett mindre anslagssparande vid årets utgång, men även i det fallet kommer anslagskrediterna att behöva utnyttjas under nästa år.

Regeringen förutsätter att Riksskatteverket planerar och genomför åtgärder för att minska medelförbrukningen så att verksamheterna kan klaras inom ramen för tillgängliga resurser.

4.4 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverkets revisionsberättelse avseende skatteförvaltningen och exekutionsväsendet innehåller inte någon invändning. Årsredovisningen har av Riksrevisionsverket bedömts som i huvudsak rättvisande.

4.5 Budgetförslag

4.5.1 3:1 Riksskatteverket

Tabell 4.1 Anslagsutvecklingen för Riksskatteverket

Tusental kronor

År	Utfall	448 191	Anslags-sparande	41 288
2000	Utfall	448 191	Anslags-sparande	41 288
2001	Anslag	439 716	Utgifts-prognos	466 381
2002	Förslag	471 984		
2003	Beräknat	487 533 ¹		
2004	Beräknat	496 611 ²		

¹ Motsvarar 475 753 tkr i 2002 års prisnivå.

² Motsvarar 475 753 tkr i 2002 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för Riksskatteverkets arbetsuppgifter som central myndighet inom såväl skatteförvaltningen som exekutionsväsendet.

Regeringens överväganden

Tabell 4.2 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	439 716	439 716	439 716
Förändring till följd av:			
Beslut	23 000	25 000	25 000
Pris- och löneomräkning	17 978	29 758	38 836
Överföring andra anslag m.m. ²	-8 710	-6 941	-6 941
Summa förändring	32 268	47 817	56 895
Förslag/beräknat anslag	471 984	487 533	496 611

¹ Inklusivt förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och i samband med budgetpropositionen för 2002.

² Inklusivt slutjustering med anledning av de statliga avtalsförsäkringarna. En närmare beskrivning av detta finns i tilläggsbudgeten i samband med budgetpropositionen, avsnitt 9.2.

I samband med 2001 års ekonomiska vårproposition aviserades ett resurstillskott om 175 miljoner kronor till skatteförvaltningen i syfte

att höja skattekontrollnivån. Av dessa medel tillförs Riksskatteverket nu 25 miljoner kronor.

Riksdagen har beslutat om ett nytt system för skattefria inköp av alkohol och bränsle (prop. 2000/01:118, bet. 2000/01:SkU26, rskr. 240). Systemet kan komma att innebära en tillfällig ökning av arbetsbelastningen för de allmänna domstolarna i samband med att systemet träder i kraft. För den eventuella kostnadsökning det innebär för domstolsväsendet skall ett engångsbelopp om 2 miljoner kronor överföras till anslaget 4:5 *Domstolsväsendet m.m.*

Ansvaret för att vara den centrala valmyndigheten har från och med den 1 juli 2001 övergått från Riksskatteverket till Valmyndigheten. Valmyndighetens verksamhet 2001 har finansierats bl.a. genom att 3 450 000 kronor har förts från anslag 3:1 *Riksskatteverket*. Från och med 2002 skall ytterligare 3 450 000 kronor föras till anslaget 4:5 *Valmyndigheten*.

Med anledning av att alla myndigheter som erhåller så kallade bruttoavisering från folkbokföringsregistret från och med 2002 själva skall finansiera uttagen skall vissa myndigheter som hittills kostnadsfritt erhållit sådana aviseringar kompenseras för de ökade kostnaderna. De aktuella myndigheterna är Statistiska Centralbyrån, Rikspolisstyrelsen och Riksförsäkringsverket. Finansieringen sker genom att medel flyttas från anslag 3:1 *Riksskatteverket*. Till anslag 1:6 *Statiska centralbyrån* skall från och med 2002 föras 660 000 kronor. Till anslag 4:1 *Polisorganisationen* skall från och med 2002 föras 1 300 000 kronor. Därutöver skall 2002 ett engångsbelopp utgå om 900 000 kronor. Till anslag 19:7 *Riksförsäkringsverket* skall från och med 2002 föras 1 289 000 kronor. Därutöver skall 2002 ett engångsbelopp utgå om 869 000 kronor.

4.5.2 3:2 Skattemyndigheterna

Tabell 4.3 Anslagsutvecklingen för skattemyndigheterna

Tusental kronor

År	Utfall	4 562 976	Anslags-sparande	125 870
2000	Utfall	4 562 976	Anslags-sparande	125 870
2001	Anslag	4 604 094	Utgifts-prognos	4 822 272
2002	Förslag	4 966 115		
2003	Beräknat	5 091 340 ¹		
2004	Beräknat	5 189 087 ²		

¹ Motsvarar 4 969 415 tkr i 2002 års prisnivå.

² Motsvarar 4 969 415 tkr i 2002 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för de tio skattemyndigheternas verksamhet. Anslaget disponeras av Riksskatteverket och av skattemyndigheterna efter vad Riksskatteverket bestämmer.

Regeringens överväganden

Tabell 4.4 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	4 604 094	4 604 094	4 604 094
Förändring till följd av:			
Beslut	141 850	145 150	145 150
Pris- och löneomräkning	196 482	318 407	416 154
Överföring andra anslag m.m. ²	23 689	23 689	23 689
Summa förändring	362 021	487 246	584 993
Förslag/beräknat anslag	4 966 115	5 091 340	5 189 087

¹ Inklusivt förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och i samband med budgetpropositionen för 2002.

² Inklusivt slutjustering med anledning av de statliga avtalsförsäkringarna. En närmare beskrivning av detta finns i tilläggsbudgeten i samband med budgetpropositionen, avsnitt 9.2.

I samband med 2001 års ekonomiska vårproposition aviserades ett resurstillskott om 175 miljoner kronor till skatteförvaltningen i syfte att höja skattekontrollnivån. Av dessa medel tillförs skattemyndigheterna nu 150 miljoner kronor.

Bouppteckningsverksamheten har den 1 juli 2001 förts över till skatteförvaltningen från rättsväsendet. Kostnaderna för att bedriva verksamheten kan beräknas till 63 miljoner kronor. Skattemyndigheterna har för bouppteckningsverksamheten inför 2001 tillförts 33 miljoner kronor. Ytterligare 30 miljoner kronor skall således överföras från anslaget 4:5 *Domstolsväsendet m.m.*

Ansvaret för att vara central valmyndighet flyttades den 1 juli 2001 från Riksskatteverket till den nya myndigheten Valmyndigheten. Ansvaret för att ta fram röstlängder och tillhandahålla röstkort åvilar fortfarande skattemyndigheten. Regeringen kommer under hösten att besluta om en proposition med förslag om bl.a. att nämnda ansvar från och med den 1 januari 2002 skall flyttas till den centrala valmyndigheten, dvs. till Valmyndigheten. Vissa av uppgifterna som åvilar skattemyndigheterna skall enligt förslaget i framtiden åvila bl.a. länsstyrelserna. Under för-

utsättning att riksdagen beslutar i enlighet med regeringens proposition föreslår regeringen att 900 000 kronor förs till anslaget 46:5 *Valmyndigheten* och 600 000 kronor förs till anslaget 32:1 *länsstyrelserna m.m.*

Ansvaret för drift och förvaltning av de IT-stöd som avses användas vid valen från och med 2002 har från och med den 1 juli 2001 övergått till Valmyndigheten. Kostnaderna för driften och förvaltningen av IT-stödet skall belasta anslaget 46:1 *Allmänna val*. Finansiering sker genom att 2 miljoner kronor förs till nämnda anslag från anslaget 3:2 *Skattemyndigheterna*.

Vid beräkningen har hänsyn tagits till att 78 000 kronor för skattemyndigheternas arkivkostnader skall överföras till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Vidare har vid beräkningen av anslagsnivån hänsyn tagits till att 3 400 000 kronor skall föras till anslag 1:7 *Folk- och bostadsräkning 2002* och att 3 300 000 kronor skall återföras från nämnda anslag 2003. Vidare har hänsyn tagits till de engångsvisa överföringar som har gjorts 2001; 4 miljoner kronor från anslag 4:5 *Rättsväsendet m.m.*, 2 150 000 kronor från anslag 28:38 *Stöd till trossamfund* och 1 400 000 kronor till anslag 46:1 *Allmänna val*.

4.5.3 3:4 Kronofogdemyndigheterna

Tabell 4.5 Anslagsutvecklingen för kronofogdemyndigheterna

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2000	Utfall	1 396 746	77 052	
2001	Anslag	1 362 639		1 420 895
2002	Förslag	1 394 855		
2003	Beräknat	1 428 821 ¹		
2004	Beräknat	1 456 702 ²		

¹ Motsvarar 1 394 855 tkr i 2002 års prisnivå.

² Motsvarar 1 394 855 tkr i 2002 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för de tio kronofogdemyndigheternas verksamhet. Anslaget disponeras av Riksskatteverket och av kronofogdemyndigheterna efter vad Riksskatteverket bestämmer.

Regeringens överväganden

Tabell 4.6 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	1 362 639	1 362 639	1 362 639
Förändring till följd av:			
Beslut			
Pris- och löneomräkning	32 853	66 819	94 700
Överföring andra anslag m.m. ²	-637	-637	-637
Summa förändring	32 216	66 182	94 063
Förslag/beräknat anslag	1 394 855	1 428 821	1 456 702

¹ Inklusivt förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och i samband med budgetpropositionen för 2002.

² Inklusivt slutjustering med anledning av de statliga avtalsförsäkringarna. En närmare beskrivning av detta finns i tilläggsbudgeten i samband med budgetpropositionen, avsnitt 9.2.

Vid beräkningen har hänsyn tagits till att 152 000 kronor för kronofogdemyndigheternas arkivkostnader skall överföras till utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

4.6 Övrigt

Regeringens bedömning: Folkbokföring bör även fortsättningsvis ske i territoriell församling inom Svenska kyrkan.

Skälen för regeringens bedömning:

Utredningen Folkbokföring i församling överlämnade i januari 2000 slutbetänkandet Folk-

bokföring efter stat-kyrkareformen (SOU 2000:17) vari den föreslog att territoriell församling utmönstras ur folkbokföringslagen och ersätts med kommun. Utredningen föreslog vidare att församlingsavgifter skall finnas kvar i folkbokföringen och i vissa andra register under ytterligare några år, att en lag om informationsutbyte mellan Svenska kyrkan och vissa myndigheter skulle stiftas samt lämnade vissa ytterligare förslag till förändringar till stat- och kyrkareformen.

Utredningens förslag har remissbehandlats. Några remissinstanser, bland annat Riksskatteverket, har tillstyrkt utredningens förslag. Ett stort antal remissinstanser har dock varit kritiska mot förslaget. De har framförallt åberopat kulturella och historiska skäl, men även statistik-, forsknings- och planeringsbehov har anförts som skäl för en indelning på lägre nivå än kommun. Svenska kyrkan har anført att den territoriella församlingen under en mycket lång tid har utgjort grunden för samhällets demografiska beräkningar, något som i sin tur har underlättat forskning och statistik. Kyrkan har vidare anført att det förhållandet att Svenska kyrkan nu själv bestämmer församlingsindelningen inte behöver vara ett avgörande skäl mot en sådan fortsatt registrering. Till regeringen har också inkommit yttrande från ett stort antal organisationer och privatpersoner som innefattar kritik mot förslaget.

Regeringen finner vid en samlad bedömning att det inte finns skäl att nu genomföra någon förändring när det gäller folkbokföring i territoriell församling.

5 Tull

5.1 Politikens inriktning

Regeringen lägger stor vikt vid utvecklings- och effektiviseringsarbetet inom Tullverkets båda verksamhetsgrenar, uppbörd respektive in- och utförselrestriktioner. Tullverket bör fortsätta att sträva efter att vara en av de ledande myndigheterna beträffande utveckling och användning av IT i verksamheten. Det är viktigt att all verksamhet effektiviseras och att förbättrade arbetsmetoder används för att utveckla verksamheten ytterligare.

Inom gränsskyddets kontrollverksamhet skall narkotikakontrollen ges fortsatt högsta prioritet. Hög prioritet skall också ges kontroller mot storskalig illegal införsel av alkohol och tobak.

Tullverkets arbete med förenklingar av regler och tullprocedurer skall fortgå.

De olika delarna av förändringsarbetet skall stödja varandra i utvecklandet av en modern, effektiv och ändamålsenlig verksamhet som når uppsatta mål.

5.1.1 Utveckling av verksamheten

I Tullverkets verksamhet ingår att effektivt fastställa och uppbära tullar och skatter så att en riktig uppbörd kan säkerställas. Samtidigt skall trafiken till och från utlandet övervakas och kontrolleras så att bestämmelserna om in- och utförsel av varor efterlevs. Tullverket skall vid uppfyllande av målen verka för att kostnaderna för näringslivet, allmänheten och Tullverket hålls låga samtidigt som flödet i den legala handeln

skall underlättas i så stor utsträckning som möjligt.

Inom Tullverkets verksamhet har både varu- och personflödet ökat. Fler aktörer genomför ett större antal transaktioner samtidigt som komplexiteten ökar. Den framväxande e-handeln bedöms komma att öka varuflödet ytterligare. Varu- och personflödets ökning samt trycket från den organiserade brottsligheten ställer krav på att arbetsmetoderna även fortsättningsvis utvecklas.

Tullverkets verksamhet är indelad i två grenar, uppbörd respektive in- och utförselrestriktioner. Tullverket har definierat sin verksamhet i två huvudprocesser, Effektiv handel och Gränsskydd, samt ett antal stödprocesser. För att nå målen måste de olika processerna samverka. De olika processerna måste ha IT-stöd och väl fungerande gränssnitt mot näringsliv, allmänhet och andra myndigheter.

Vidare är samarbetet med olika aktörer avgörande för att säkerställa att man uppnår goda resultat i en kontinuerligt föränderlig omgivning. Omvärldens krav på Tullverket leder till att verksamheten måste vidareutvecklas vilket också ställer ytterligare krav på tulltjänstemännens kompetens.

För att säkerställa att verksamheten utvecklas åt rätt håll och att resurserna styrs till rätt området måste omvärlds- och riskanalyser användas.

För att öka effektiviteten inom processen Gränsskydd är det speciellt viktigt att resultatet från Gränsskyddsprojektet införlivas i verksam-

heten. Det är vidare viktigt att man i stor utsträckning utnyttjar modern teknik, bl.a. mobila röntgenutrustningar, för att uppnå hög effektivitet.

Inom processen Effektiv handel är det viktigt att införandet av Servicetrappan slutförs. Att öka andelen elektroniska deklARATIONER genom att använda exempelvis Internet som ett komplement till nuvarande system, ses som en viktig del i arbetet för att kunna frigöra resurser som i stället kan koncentreras till områden med hög risk. Arbetet med att öka andelen elektroniska deklARATIONER bör således fortgå och ambitionen att skapa en papperslös hantering kvarstå.

Regeringen konstaterar att Tullverket redan genomfört omfattande förändringar som resulterat i effektiviseringar av verksamheten men anser att ansträngningarna måste fortsätta. Regeringen kommer således att följa den kommande utvecklingen noggrant. Regeringen anser att Tullverket även fortsättningsvis skall sträva efter att vara en av de ledande myndigheterna i Sverige och Europa när det gäller utveckling och användning av IT i verksamheten.

5.1.2 Förenklingar

För att effektivisera tullverksamheten är arbetet med förenklingar av regler och procedurer viktigt. Regeringen understryker betydelsen av att Tullverkets arbete med förenklingar av det egna regelverket samt arbetet med att bidra till förenklingar av gemenskapens regelverk fortgår.

5.1.3 Tullverkets organisation

Tullverkets huvudkontor är ansvarigt för strategisk ledning samt policy- och normgivningsfrågor. Den regionala organisationen ansvarar för det operativa arbetet. Tullverket är organiserat utifrån intentionerna i SOU1998:18 En gräns - en myndighet. Effekterna av den omorganisation som genomfördes 1999 kommer att kunna bedömas under 2001. Regeringen betonar vikten av att arbetet med att förbättra och effektivisera organisationen kontinuerligt fortsätter.

Regeringen anser vidare att det är viktigt att utveckla en mer flexibel arbetsorganisation, där arbetet inom Effektiv handel och Gränsskydd bättre kan kombineras och samarbetet mellan regionerna förbättras. Detta skulle öka Tullver-

kets förmåga att möta variationer i arbetsuppgifter och arbetsbelastning över tiden samt skapa förutsättningar för att utnyttja resurserna effektivare.

5.1.4 Arlanda

Den omfattande om- och utbyggnaden av Arlanda flygplats påverkar Tullverkets förutsättningar att effektivt bedriva varukontroll. Förändringarna innebär att det sker en ny uppdelning av resenärer vilket ställer krav på fler tullfilter. Eftersom Arlanda flygplats svarar för den övervägande delen av flygtrafiken till utlandet ser regeringen det som viktigt att Tullverket upprätthåller en effektiv kontroll samtidigt som en god service tillhandahålls dem som är beroende av verkets arbete. Regeringen föreslår därför ett resurstillskott för att Tullverket skall ha möjlighet att upprätthålla en effektiv kontroll.

5.1.5 EU-arbete samt övrigt internationellt arbete

Tullverket medverkar fortlöpande i det arbete som pågår på tullens område inom Europeiska Unionen (EU). I detta arbete har Tullverket en viktig uppgift i att biträda regeringen med expertis i sakfrågor samt analysera problemställningar och föreslå ställningstaganden. Tullverket deltar även i förhandlingsarbetet, särskilt inom de verkställighetskommittéer som leds av Europeiska kommissionen.

Därutöver har Tullverket internationella kontakter, bl.a. med USA och Ryssland, för att utbyta erfarenheter och hitta gemensamma lösningar som syftar till att förenkla regler och procedurer för företagen inom utrikessektorn.

Under det svenska ordförandeskapet, antog EU-rådet en resolution om en strategi för tullunionen som svar på Europeiska kommissionens policymeddelande. Bakgrunden är att tullmyndigheterna utgör en av hörnstenarna för den inre marknaden och att de snabba omvärldsförändringarna, särskilt globaliseringen av handeln och den förestående utvidgningen av EU, ställer nya krav på myndigheterna samtidigt som nya möjligheter öppnas för de ekonomiska aktörerna.

I den tullstrategi som alla medlemsstater och kommissionen nu ställt sig bakom läggs bl.a. tonvikten vid rationell användning av IT, förenk-

ling av regelverket, utbildningsinsatser samt operativt samarbete, både mellan myndigheterna i EU, med tullmyndigheterna i tredje länder och med näringslivet, frågor som konsekvent prioriterats från svensk sida genom åren. Inte minst den s.k. Stockholmsdeklarationen från 1996 har aktivt bidragit till en successiv omorientering av tänkandet inom EU på detta område. Strategin är framåtblickande och visar att EU tar kraven på förenkling och modernisering på allvar.

5.2 Statliga insatser inom området

Tullverket har under året fastställt och uppburit tull, mervärdesskatt och andra skatter och avgifter som tagits ut vid import och export av varor till och från Sverige.

I myndighetens uppgift har ingått att övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige för att säkerställa att bestämmelser om in- och utförsel av varor efterlevts.

Under året har Tullverket lagt grunden för en kontinuerlig bevakning och analys av de omvärldsfaktorer som påverkar förutsättningarna för verksamheten. Under året har också arbetet med Servicetrappan fortgått och systemet kommer att tas i drift under våren 2002. Arbetet med att göra om Tullverket till en myndighet med en helt papperslös hantering har intensifierats i projektet e-TULL. I gränsskyddsprojektet har Tullverket identifierat ett antal faktorer som kan utvecklas och förfinas för att förbättra verksamheten ytterligare.

5.3 Resultatbedömning

5.3.1 Resultat

Resultat – Uppbörd

Verksamheten syftar till att effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas.

Tabell 5.1 Uppbörd och produktivitet Tullverket

	2000	1999	1998
Debiterad uppbörd milj. kr.	51 110	40 539	41 652
Antal ärenden	5 238 000	4 845 000	4 688 000
Arbetade timmar	1 460 800	1 477 400	1 673 300
Ärenden/timme	3,6	3,3	2,8

Uppbörd - processen Effektiv handel

Tullverket skall verka för att rätt uppbörd (tull, moms m.m.) debiteras och betalas i rätt tid. Det långsiktiga målet är att andelen rätt debiterad tull och andelen betald tull skall uppgå till 100 procent.

Andelen betald tull uppgår till 98,5 procent (1999 - 99,9 procent). Att andelen betald tull är lägre än föregående år förklaras med skillnader i antalet bankdagar mellan sista förfalldag och den 31 december. Av de 757 miljoner kronor som var förfallna den 31 december återstod 14 miljoner kronor den 31 januari 2001. Jämfört med föregående år var detta en minskning med 54 procent.

För att mäta andelen rätt debiterad tull pågår arbete med att konstruera ett system för att löpande kunna mäta denna andel. Under året har Tullverket genomfört begränsade undersökningar i två regioner.

Tullverket skall även uppbära tull på ett sådant sätt att det från Europeiska kommissionen inte uppkommer fordringar för otillräckliga säkerheter och för att tidsfrister inte följts. Målet för den genomsnittliga kredittiden 2000 var 30 dagar. Den faktiska genomsnittliga kredittiden för 2000 var 33 dagar vilket är en liten förbättring jämfört med 1999 då motsvarande tid var 33,2 dagar.

Tullverket skall också lämna statistik till Statistiska centralbyrån (SCB) i rätt tid och av tillräckligt god kvalitet. Under året har Tullverket samarbetat med SCB för att säkerställa en godtagbar kvalitet på utrikesstatistiken. Tillsammans med SCB har åtgärder vidtagits för att komma tillrätta med vissa problem.

Vidare skall Tullverket arbeta för att inlämnade tulldeklarationer från början innehåller riktiga och fullständiga uppgifter. Minst 65 procent av de lämnade uppgifterna skall vara riktiga och fullständiga vid utgången av 2001. I den undersökningen som genomfördes i Skåne-regionen

uppgick andelen riktiga deklarationer till 70 procent. Tullverket har under året prioriterat den förebyggande verksamheten för att andelen deklarationer med fel skall minska. I detta arbete är information till företagen och samverkan med näringslivet viktiga delar. För målet finns också angivet att av de felaktiga deklarationerna får högst 2 procent ha fel av stor betydelse. Andelen deklarationer (undersökningen – Skåneregionen) med fel av stor betydelse var 1 procent under året.

Tullverket skall också arbeta för att öka graden av anslutna företag till tulldatasystemet. Målsättningen var att 85 procent av deklarationerna vid utgången av 2000 skulle lämnas elektroniskt. Vid utgången av året lämnades 85 procent elektroniskt vilket är en ökning med 4 procentenheter jämfört med föregående år.

Tullverket arbetar för att öka intresset för elektroniska deklarationer ytterligare, bl. a. pågår ett arbete som skall göra det möjligt att lämna uppgifter via Internet. Denna möjlighet bedöms kunna komma att öka andelen elektroniska deklarationer från små och medelstora företag.

Tullverket skall också genomföra varuundersökningar för att bl.a. säkerställa att riktig uppbörd fastställs. För att förbättra urvalet, och för att få en effektivare kontroll, skall urvals- och kontrollmetoderna vidareutvecklas och effektiviseras. Under 2000 utfördes färre varuundersökningar än året innan. Minskningen beror delvis på att Tullverket under 1999 genomförde ett stort antal varuundersökningar i samband med ett särskilt projekt.

För att säkerställa riktig uppbörd samt bekämpa ekonomisk brottslighet skall Tullverket använda eftergranskning och revision. Under 2000 ökade antalet utförda tullrevisioner med 5 procent. Antalet revisionstimmar minskade med 13 procent. Debiteringen (netto) minskade med 56 procent till 85 miljoner kronor.

Antalet utförda eftergranskningar minskade med 41 procent. Antalet granskningstimmar ökade med 4 procent. Debiteringen (netto) minskade med 54 procent till 10 miljoner kronor.

Minskningen anges bero på kompetensbortfall, interna prioriteringar vid införande av nya IT-system och rekryteringssvårigheter. Vidare bedömer Tullverket att sänkta tullsats på IT- och telekommunikationsutrustning föranlett ett minskat behov av revision inom detta området.

Tullverkets bedömning är också att satsningen ”rätt från början” gett resultat.

Resultat – Kontroll

Verksamheten syftar till att övervaka och kontrollera trafiken till och från utlandet så att bestämmelserna om in- och utförelse av varor efterlevs.

Tullverkets verksamhet har under 2000 sammanlagt lett till fler beslag av narkotika men färre beslag av alkohol och tobak än tidigare. Det samhällsekonomiska värdet av beslagen har beräknats och resultatet framgår av nedanstående tabell.

Tabell 5.2 Samhällsekonomiskt beslagsvärde

<i>Miljoner kronor</i>			
	2000	1999	1998
Narkotika	702	1 411	558
Alkohol/tobak	341	182	267
Summa	1 043	1 593	825

Beräknat enligt modell i SOU 1998:18 – En gräns – en myndighet.

Kontroll - processen Gränsskydd

Tullverket skall arbeta för att förbättra urvalet av kontrollobjekt. Träffsäkerheten har under året förbättrats ytterligare. Under året resulterade 6 procent av kontrollerna i beslag (1999 - 5,6 procent). Arbetet med hotbildsanalyser har under året utvecklats vidare.

Tullverkets arbete med att förhindra införelse av narkotika skall ges högsta prioritet och den beslagtagna mängden narkotika skall öka samtidigt som Tullverkets aktiviteter i preventivt syfte skall vara av minst samma omfattning som tidigare. Tullverket har under 2000 gjort fler beslag av narkotika än tidigare. Det samhällsekonomiska värdet av narkotikabeslagen beräknas till 700 miljoner kronor vilket är lägre än föregående år då värdet beräknades till 1,4 miljarder kronor. Under året har beslagen av olika former av tabletter ökat.

Tullverket skall också förhindra storskalig illegal införelse av alkohol och tobak. Antalet beslag avseende alkohol minskade under 2000 till 7 932 stycken. Beslagsvärdet (skattebortfallet) ökade från 137 till 256 miljoner kronor. Denna ökning förklaras främst med en mycket stor ökning i beslagen av 96-procentig sprit. Den be-

slagtagna kvantiteten av denna kategori av sprit ökade till 380 000 liter. Antalet beslag av tobak minskade till 5 325 stycken. Beslagsvärdet (skattebortfallet) ökade från 45 till 63 miljoner kronor. När det gäller cigaretter ökade beslagen med 65 procent och 45 miljoner cigaretter beslagtogs. Det samhällsekonomiska värdet av beslagen av alkohol och tobak beräknas till 341 miljoner kronor.

Tullverket har sedan den 1 juli 1998, när lagen om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter trädde i kraft, ansvaret för kontrollen av yrkesmässiga transporter av dessa varor. Under 2000 kontrollerades 12 907 objekt (exklusive kontroll av postförsändelser). Den beslagtagna eller omhändertagna kvantiteten uppgick till 5 330 930 cigaretter, 31 808 liter sprit, 75 174 liter vin och 252 227 liter mineraloljeprodukter.

Resultat - Service och effektivitet

Verksamheten syftar till att Tullverket vid fullgörande av sina uppgifter skall verka för att kostnaderna för tullprocedurerna minimeras, både för näringsliv, allmänhet och inom Tullverket. Tullverket skall också tillhandahålla en god service så att den legitima handeln med tredje land underlättas i största möjliga utsträckning och att det legitima varuflödet inom EU inte hindras.

Tullverket har under året arbetat för att kostnaderna för näringslivet, allmänheten och den egna verksamheten skall minska samtidigt som servicen skall öka. Ett antal olika projekt har genomförts. Projektet Elektronisk förvaltning har visat hur företag om några år kommer att kunna hantera merparten av sina ärenden helt elektroniskt.

I det pågående projektet Servicetrappan kommer företagen att kunna erhålla en förenklad hantering om de samtidigt ökar kvaliteten inom sin egen verksamhet. Inom projektet finns en speciell del som hanterar småföretagarens särskilda behov.

Under året har ett antal seminarier och kurser för företag genomförts. Genom dessa insatser ökas kvaliteten på det material som sänds från företagen till Tullverket och i förlängningen minskar kostnaderna för både företagen och myndigheten.

5.3.2 Analys och slutsatser

Uppbörd - processen Effektiv handel

Tullverket har med en lägre resursinsats hanterat fler ärenden än föregående år och utvecklingen sker på ett tillfredsställande sätt. En bidragande anledning till den positiva utvecklingen är att Tullverket kunnat öka den elektroniska hanteringen av deklarationer; under 2000 uppnåddes målet att 85 procent av deklarationerna skulle hanteras elektroniskt. Den ökade elektroniska hanteringen av ärenden innebär att befintliga resurser kan styras till områden där behovet är större. Regeringen bedömer att det är av stor vikt att detta arbete och denna utveckling fortgår för att Tullverket skall uppnå det nya målet att 95 procent av dokumenten skall vara elektroniska 2003.

Merparten av de uppställda målen har helt eller delvis uppfyllts under det gångna året. Måluppfyllelsen är dock inte i alla delar tillfredsställande, vilket framgår av resultatredovisningen i föregående stycke.

När det gäller andelen rätt debiterad uppbörd är det viktigt att arbetet med att ta fram ett system för kontinuerliga mätningen slutförs.

Tullverket måste i sitt fortsatta arbete säkerställa att man håller de tidsfrister för uppbörd som fastställts. Tullverket har inte uppnått målen för genomsnittlig kredittid och andelen rätt debiterad uppbörd men utvecklingen under de senaste åren tyder på att Tullverkets nuvarande arbete ger resultat och att förbättringar skett. Regeringen anser att det är viktigt att det pågående arbetet fortsätter.

Tullverket har inte uppnått målet att revisionsverksamheten skall utföras i samma omfattning som tidigare. Nedgången som påbörjades 1999 har fortsatt även under 2000. Detta anses bero på kompetensbortfall och interna prioriteringar vid införande av nya system. Information avseende 2001 indikerar att den negativa utvecklingen inte har fortsatt vilket visar att de satsningar som Tullverket genomfört börjar ge resultat.

Regeringen anser att tullrevision och eftergranskning är viktiga instrument för att säkerställa en riktig uppbörd och bekämpa ekonomisk brottslighet. Det är viktigt att revisions- och eftergranskningsverksamheten förstärks samt att urvalet av kontrollobjekt förbättras. Revision och eftergranskning har också en viktig funktion

i konceptet med Servicetrappan då dessa kontroller i efterhand säkerställer och verifierar att hanteringen skett enligt gällande lagstiftning. Inom ramen för Servicetrappan är det också nödvändigt att utveckla uppföljningen av kvalitetssäkrade företag så att det säkerställs att de kvalitetssäkrade flödena följer uppställda villkor och regler.

Kontrollmålet - processen Gränsskydd

Tullverkets verksamhet har under 2000 lett till fler beslag av narkotika än tidigare. Beslagen av alkohol och tobak har däremot minskat under året.

Det samhällsekonomiska värdet av samtliga beslag har minskat till drygt en miljard jämfört med 1999 då motsvarande värde beräknades till nästan 1,6 miljarder kronor. Den stora minskningen beror främst på ett myckets stort beslag av kokain under 1999 vars samhällsekonomiska värde uppgick till närmare 600 miljoner kronor.

Träffsäkerheten har fortsatt att öka. Förbättringen torde bl.a. bero på att Tullverket under året utvecklat underrättelse- och riskanalysarbetet samt användandet av hotbildsanalyser.

Utvecklingsarbetet inom gränsskyddet bedöms som viktigt för att effektiviteten skall öka ytterligare. I detta arbete är det av största betydelse att utvecklingen av arbetsmetoderna fortgår. Det är också viktigt att Tullverket tar vara på de synpunkter som kommit fram i Gränsskyddsprojektet.

Det bör också noteras att Tullverkets fysiska närvaro vid gränsövergångar har en viktig preventiv effekt när det gäller att påverka illegala strömmar av narkotika, alkohol och tobak.

Regeringen anser vidare att det är viktigt att det pågående samarbetet mellan Tullverket och Kustbevakningen samt Tullverket och Polisen fortsätter att utvecklas. Samarbetet är nödvändigt för att uppnå en effektiv och ändamålsenlig gränsskyddskontroll.

5.4 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket (RRV) har i sin revisionsberättelse bedömt Tullverkets årsredovisning som i allt väsentligt rättvisande och lämnar ingen invändning.

RRV har dock lämnat synpunkter på tre delar: Återrapporteringskrav enligt regleringsbrev, regionala jämförelser och information för de tre senaste räkenskapsåren. Tullverket anger i sitt svar till RRV att man kommer att ta till sig av kritiken och att man kommer att utveckla och förbättra återrapporteringen av de regionala jämförelserna. Avseende informationen för de tre senaste räkenskapsåren anger Tullverket att man fortsättningsvis kommer att redovisa informationen då denna finns tillgänglig.

Regeringen konstaterar att många av de tidigare bristerna i årsredovisningen har åtgärdats och att Tullverkets fortsatta arbete med att utveckla och förbättra årsredovisningen är av stor vikt. Det är vidare angeläget att Tullverket ytterligare utvecklar analysdelen och i denna beskriver hur de uppnådda resultaten skall tolkas.

Regeringen instämmer i RRV:s synpunkter men anser samtidigt att Tullverkets planerade eller redan genomförda åtgärder leder till att redovisningen blir tillfredsställande.

Under 2001 har RRV lämnat två rapporter som berör Tullverket.

I RRV 2001:1 – Samverkan i gränsskyddet har inresekontrollen av personer granskats. RRVs bedömning är att utökad samarbete med berörda myndigheter skulle kunna förbättra verksamheten. Tullverket delar RRVs uppfattning i många avseenden och planerar att utöka detta samarbete inom vissa delar.

I RRV 2001:19 – Tullverkets kontroll av smuggling gör RRV bedömningen att åtgärder för att göra Tullverkets personal mer flexibel och lätttrölig skulle kunna leda till en lägre risk för smuggling.

Regeringen instämmer i RRVs bedömningar och anser att Tullverket bör beakta förslagen i de två rapporterna. Tullverket har också meddelat att man genomfört eller planerar att genomföra flera av de föreslagna åtgärderna.

5.5 Budgetförslag

5.5.1 3:3 Tullverket

Tabell 5.3 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2000	Utfall	1 158 912	Anslags-sparande	42 162
2001	Anslag	1 171 494 ¹	Utgifts-prognos	1 192 600
2002	Förslag	1 224 691		
2003	Beräknat	1 259 053 ²		
2004	Beräknat	1 298 126 ³		

¹ Varav 1 106 tkr på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2002.

² Motsvarar 1 229 291 tkr i 2002 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 243 091 tkr i 2002 års prisnivå.

Inför budgetåret 2001 var anslagssparandet 42 162 000 kronor. För innevarande år visar prognosen att Tullverket kommer att förbruka 1 192 600 000 kronor vilket innebär att 21 106 000 kronor av anslagssparandet kommer att tas i anspråk. Resterande 21 056 000 kronor beräknas balanseras över till 2002. Det kvarvarande anslagssparandet skall användas för kommande utbetalningar av pensionsersättningar till följd av 1999 års omorganisation.

5.6 Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.4 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor				
Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2000	40 338	12 500	52 838	0
Prognos 2001	22 000	30 000	52 000	0
Budget 2002	22 000	28 000	50 000	0

Tabell 5.5 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor			
Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2000	16 170	16 170	0
Prognos 2001	16 900	16 900	0
Budget 2002	16 400	16 400	0

Avser: Insamlande av farledsavgiftsdeklarationer. Insamling av Intrastat-uppgifter. Försäljning av vägavgiftsbevis. Kontroll av exportgods.

5.7 Regeringens överväganden

Tabell 5.6 Härledning av nivån 2002 – 2004

Tusental kronor			
	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	1 171 494	1 171 494	1 171 494
Förändring till följd av:			
Beslut	15 500	20 100	33 900
Pris- och löneom-räkning	38 740	68 502	93 775
Övr. makroekonomiska förutsättn.			
Volym			
Överföring andra anslag m.m. ²	- 1 043	- 1 043	- 1 043
Förslag/beräknat anslag	1 224 691	1 259 053	1 298 126

¹ Inklusive 1 106 tkr på förslag till tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2002.

² Inklusive slutjustering med anledning av de statliga avtalsförsäkringarna. En närmare beskrivning av detta finns i tilläggsbudgeten i samband med budgetpropositionen, avsnitt 9.2.

Regeringen har beräknat anslaget för 2002 till 1 224 691 000 kronor. Vid beräkningen har hänsyn tagits till den i VÅP aviserade och nu föreslagna förstärkningen av anslaget på 10 000 000 kronor i syfte att effektivisera tullverksamheten. Förstärkningen skall säkerställa att ny teknik, bl.a. mobila röntgenutrustningar, används i verksamheten. Vid beräkningen har hänsyn också tagits till en varaktig överföring på 5 500 000 kronor från UO 22 Kommunikationer, 36:11 *Driftbidrag till kommunala flygplatser*, i syfte att säkerställa att Tullverket efter den pågående ombyggnaden av Arlanda flygplats upprätthåller en önskvärd kontrollnivå. Hänsyn har också tagits till justeringar på 553 000 kronor till följd av premier för statliga avtalsförsäkringar. För arkivkostnader överförs 490 000 kronor till UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Anslaget för 2003 och 2004 beräknas till 1 259 053 000 respektive 1 298 126 000 kronor. Vid beräkning av anslaget för 2003 och 2004 har hänsyn tagits till en varaktig överföring på 4 600 000 kronor respektive 13 800 000 kronor från UO 22 Kommunikationer, 36:11 *Driftbidrag till kommunala flygplatser*, i syfte att säkerställa att Tullverket efter den pågående ombyggnaden av Arlanda flygplats upprätthåller en önskvärd kontrollnivå.

